Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 143. Brașovŭ, Vinerĭ (1 13 Iulie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 30 Iunie st. v. 1888.

Mare sensațiă a produsŭ pretutindenĭ afacerea de divorțŭ dintre Regele Milanŭ și Regina Natalia ai Sêrbiei. Și cu atâtŭ mai mare e svonulŭ ce'lŭ face, cu câtŭ se asigură, că cérta regretabilă dintre părechia regală sêrbéscă are unŭ caracterŭ politicŭ.

E în adevĕrŭ o apariţiune cu totulŭ surprinḑĕtóre d'a vedé p'unŭ rege temĕndu-șĭ dinastia de propria sa soțiă. Regele Milanŭ se află în acésta tristă situațiune, décă este sĕ dămŭ creḑĕmêntŭ raporturilorŭ oficiale din Belgradŭ.

Regina Natalia, se ḑice, are o inclinare pronunțată pentru intrige politice și nu împărtășesce vederile politice ale soțului sĕu. De aceea regele Milanŭ n'a mai pututŭ rĕmâné indiferentŭ față cu intențiunea ei de a se întórce în țéră și de a juca acolo „unŭ rolŭ activŭ politicŭ“, care nu se póte unì cu „politica Regelui“. Astfelŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ Regele de a face pașĭ ca Regina sĕ rĕmână mai multŭ timpŭ în străinătate și totodată ca sĕ se aducă la Belgradŭ fiiulŭ sĕu, prințulŭ de corónă, care se află de presentŭ la mamă-sa în Wiesbaden.

Spre scopulŭ acesta Regele a propusŭ sĕ i se presenteze Reginei unŭ actŭ de statŭ subscrisŭ de elŭ, de metropolitulŭ, de episcopĭ și de întregŭ ministeriulŭ, în care i se reservă Reginei tóte drepturile și demnitățile sub condițiunea, ca sĕ pășéscă pe pămêntŭ sêrbescŭ numai când îi va da voiă Regele. In acestŭ actŭ s'a mai stabilitŭ ca prințulŭ de corónă sĕ remână încă $4\frac{1}{2}$ anĭ sub supraveghierea Reginei, urmândŭ studiile sale în Germania și numai în lunile de vacanță sĕ mérgă la Belgradŭ la tatălŭ sĕu.

Regina Natalia a refusatŭ de a subscrie acestŭ actŭ și n'a voitŭ sĕ dea audiență episcopului de Nișŭ Dimitrie, care a fostŭ însărcinatŭ de Regele a-i face propunerile de mai susŭ.

In urma acésta — ḑicŭ oficioșii sêrbĭ — Regele Milanŭ s'a vĕḑutŭ constrînsŭ sĕ céră divorțulŭ. Totodată a trimisŭ pe ministrulŭ sĕu de rĕsboiu generalŭ Proticĭ la Wiesbaden cu însărcinarea sĕ ducă la Belgradŭ pe prințulŭ de corónă Alexandru. Regina a refusatŭ de a preda pe fiiulŭ sĕu generalului și se asigură, că în urma acésta d-lŭ Proticĭ a cerutŭ intervenirea autoritățilorŭ germane.

Regina Natalia a adresatŭ mitropolitului sêrbescŭ Theodosiu următórea telegramă, din care se vede că este decisă a nu ceda în acésta afacere:

„Regele 'mĭ scrie, că a făcutŭ pașĭ, spre a dobêndi divorțulŭ. Nicĭ legea canonică, nicĭ legea civilă nu admitŭ divorțulŭ fără cause reale. Deórece eu în casulŭ nostru nu cunoscŭ asemenĭ cause, nu mĕ voiu învoi niciodată. Mĕ încredŭ în dreptatea dumneḑeéscă.“

In altă telegramă Regina arată de ce nu a primitŭ pe episcopulŭ de Nișŭ ḑicêndŭ: „n'am sĕ 'mĭ imputŭ absolutŭ nimicŭ, de aceea nu mĕ temŭ de lumina ḑilei și nu voiu primì niciodată unŭ arangiamentŭ secretŭ.“

Nicĭ cei din Belgradŭ, precum se vede, n'au ce imputa nimicŭ Reginei în ceea ce privesce moralitatea ei, dér cu atâtŭ mai multŭ îi impută, că în contraḑicere cu politica Regelui, care s'a alăturatŭ la Austria, ea s'a încungiuratŭ cu capii opozițiunei sêrbescĭ și a influințatŭ pe față în favórea politicei rusescĭ.

Suntŭ orĭ nu simpatiile rusescĭ ale Reginei Natalia o causă de divorțŭ? Asupra acestei cestiunĭ va avé sĕ decidă consistoriulŭ din Belgradŭ.

Ajunge deocamdată, că Regele e decisŭ a se divorța și că pașii sĕi ulteriorĭ suntŭ de natură a nasce complicațiunĭ în Sêrbia, undè de sigurŭ că unii vorŭ fi pentru Rege, alții pentru Regina.

Dér și afacerea aducerei prințului de corónă la Belgradŭ, póte da nascere unorŭ marĭ neplăcerĭ, căcĭ autoritățile germane vorŭ trebuì sĕ 'lŭ smulgă cu forța din brațele mamei sale, care nu vrea sĕ'lŭ lase de lângă sine.

Mătușa Reginei, principesa rusă Murussi, a cerutŭ, se ḑice, intervenirea guvernului germanŭ în favórea Reginei Natalia, dér fără succesŭ.

Europei i se va oferì dér rarulŭ spectaculŭ alŭ unui divorțŭ într'o familiă regală, pusŭ la cale în nisce împrejurărĭ fórte curióse. Acestŭ procesŭ de despărțire póte fi curêndŭ resolvatŭ în sensulŭ regelui Milanŭ, dér nu totŭ așa de curêndŭ se vorŭ puté nimici efectele stricăcióse, ce le va avé elŭ pentru véḑa dinastiei Obrenovicĭ în Sêrbia.

Noutățĭ din Bucurescĭ.

Alăturea cu tosta *fabrică de bacalauriatŭ* și cu cea de *advocațĭ* mai funcționéză chiarŭ și astăḑĭ în capitala țĕrii o *fabrică de licențe în sciințele politice și juridice.*

Primirea în acéstă fabrică nu e împreunată cu îndeplinirea unorŭ anumite condițiunĭ morale séu școlare și de aceea iesŭ dintr'ênsa nisce *demagogĭ* de cea mai rea specie.

Când în serile lungĭ de iérnă, în șeḑĕtorĭ sătenii începŭ a spune dela vatra focului poveștĭ: „de când era lupu cățelŭ și barza vițelŭ“ în aceleașĭ serĭ nisce orășenĭ *gură-cască* se adună în Bucurescĭ într'o șeḑĕtóre în care unii povestitorĭ, sub titlulŭ de profesorĭ, spunŭ poveștĭ din *economia politică, sciințele financiare, statistică* etc. și după *o sută și una de serĭ* ascultătorii primescŭ *diplome de licențe* de a defăima legile și pe mai marii țĕrii, de a scrie câte verḑĭ și uscate prin gazete și de a îndruga la vorbe góle prin forurĭ și întrunirĭ publice.

Nu-i vorbă, am auḑitŭ că și D-vóstră avețĭ o asemenea *specie de juriștĭ* eșițĭ din fabricile dela Aiudŭ, Kecskemet séu Dobrițînŭ și mulțĭ dela noi se mângăiă cu acéstă împrejurare.

Pe mine însĕ nu mĕ póte mângăia, pentru motivulŭ, că pe când la D-vóstră lucrulŭ e esplicabilŭ, pentru cuvêntulŭ, că Ungurii la înființarea dualismului spre a'șĭ recruta aderențĭ aveau nevoiă de a crea o armată de funcționarĭ, pentru a cărorŭ cualificațiune, ei ștersese, séu înlesnise condițiunile legiferate de absolutismulŭ austriacŭ, în acelașŭ timpŭ noi, fiindŭ unŭ statŭ omogenŭ, n'aveamŭ trebuință *de cucerirĭ interne* prin funcționarĭ alŭ cărorŭ numĕrŭ ar trebui redusŭ câtŭ s'ar puté mai multŭ prin asprirea condițiunilorŭ de admisibilitate în funcțiunile publice.

Décă *enciclopedistii noștri autodidacțĭ* prin indigenarea legiunilorŭ străine, au complicatŭ înfricoșatŭ sistemulŭ nostru administrativŭ, apoi *semidocțĭi demagogĭ* ieșițĭ din cele trei fabrice menționate mai susŭ, storcêndŭ în favórea lorŭ acéstă complicațiune, pescuescŭ astăḑĭ cu înlesnire în turbure, astfelŭ că nu numai trăescŭ bine, fără muncă, dér împiedecă orĭ-ce încercare bună și seriósă privitóre la o reorganisare radicală a serviciilorŭ publice.

Cei mai apropiațĭ de categoria celorŭ eșițĭ din fabricele în cestiune suntŭ *studenții funcționarĭ* séu *studenții gazetarĭ*, dintre carĭ unii au ajunsŭ sĕ ocupe însemnate posițiunĭ în societate, fără ca sĕ-șĭ fi terminatŭ studiile liceale, séu universitare.

Categoria acestora e totŭ așa de anevoiosŭ de a o puté aduce la *respectulŭ ordinei*, ca și acelora cu titlurĭ academice liberale de *fabricele indigene séu străine.* Ómenii serioșĭ suntŭ luațĭ de către aceste două categorii în bătae de jocŭ, intențiunile lorŭ bune suntŭ defăimate și mai avêndŭ și dreptulŭ de votŭ, pentru cea mai mică observare ce lĭ-se face, ei amenință pe profesorii lorŭ și chiar și pe superiorii lorŭ funcționarĭ, *cu rĕsbunarea la urnă*, așa că chiar și celŭ mai desinteresatŭ patriotŭ trebue sĕ se iée cu binișorulŭ pe lângă ei.

A treia categoriă a funcționarilorŭ publicĭ e aceea recrutată din comercianțĭ scăpătațĭ și din meseriașĭ leneșĭ, carĭ n'au nicĭ *carte*, nicĭ *naționalitate*, și carĭ în mare parte facŭ pe *agenții electoralĭ* ai partidelorŭ militante.

Incâtŭ pentru cualificațiunea ómenilorŭ din acéstă categoriă ajunge sĕ vĕ spui, că într'o ḑi avêndŭ o afacere la o autoritate, găsisem unŭ funcționarŭ, care dela unirea principatelorŭ și până astăḑĭ era totŭ în acelașŭ postŭ pe care îlŭ ocupase la începutŭ. La întrebarea mea: cum de a rĕmasŭ staționarŭ? Imĭ rĕspunse categoricŭ ḑicêndŭ: „Apoi de, cocóne! Carte nu sciu, meșteșugŭ n'am învĕțatŭ, ce eram sĕ mĕ facŭ decâtŭ slușbașŭ?“.

Décă aceste trei categorii potŭ sĕ esiste, causa se póte atribui numai așa numitului *cumulŭ*, care face cu putință ca o persónă cu carte sĕ ocupe de-odată câtŭ mai multe funcțiunĭ de deosebită natură, așa că pentru îndeplinirea acestorŭ sarcinĭ n'are nicĭ pregătirile cerute, nicĭ timpulŭ necesarŭ, ci numai sarcina de a subscrie fără nicĭ unŭ scrupulŭ hărtiile ce li se punŭ înainte.

Cumululŭ e identicŭ cu *lipsa de controlŭ*. Căcĭ décă unŭ inginerŭ e chematŭ sĕ supravegheze lucrările unui *agricultorŭ* și acesta pe ale unui *juristŭ* care la rêndulŭ sĕu se crede mai tare în filosofiă decâtŭ celŭ cu *licență în litere*, neapĕratŭ urméză sĕ suferimŭ de *lipsa de controlŭ* care oferă posibilitate celorŭ micĭ sĕ se pórte cu trufiă față cu cei marĭ și care face pe totŭ *natulŭ* sĕ créḑă, că are sciință universală.

De acésta a nóstră slăbiciune sciu mai bine sĕ profite străinii, carĭ dau năvală în țéră și carĭ de acasă plécă cu ideea premeditată, că potŭ sĕ priméscă orĭ-ce funcțiunĭ, séu sĕ întreprinḑă orĭ-ce lucrare la noi neputêndŭ fi controlațĭ, de cei însărcinațĭ, carĭ în tóte se amestecă fără sĕ pricépă ceva.

In capulŭ acestorŭ clase orășenescĭ ce se hrănescŭ de pe spinarea sĕtênului, sub numirea englezéscă de *budget*, e omnipotența personală, ca și în vilaeturile turcescĭ, unde totulŭ atêrnă de bunulŭ placŭ alŭ unei persóne.

La noi orĭ-ce hârtiă trebue dată în mâna capului autorității, care după ce pune resoluțiunea pe ea, o trece la registratură și pe urmă se împarte prin șefii de divisiunĭ unorŭ *concipiștĭ-copiștĭ*, căcĭ atribuțiunea acestora nu e decâtŭ a da órecare formă stilistică resoluțiunei puse pe petițiune.

Pentru stilisarea acésta nu se cere nicĭ studiu, nicĭ capacitate și de aceea la noi orĭ-care póte fi funcționarŭ publicŭ.

Décă ar fi ca la D-vóstrĕ, ca tóte hârtiile sĕ se resolve de *colegiulŭ referențilorŭ* prin *majoritate de voturĭ*, credŭ că ar începe și pentru noi o altă eră mai bună decâtŭ cea de până acum și cerêndu-se în acestŭ scopŭ referențilorŭ serióse titlurĭ academice, ar fi posibilă înlăturarea plagei funcționarismului și advocatismului semidoctŭ și demagogŭ; plagă, care apasă ca unŭ stan de piétră asupra plugarului românŭ.

Nourașŭ.

Desvoltarea industriei în România.

Lunĭ în 9 Iulie n.c. s'a serbatŭ în grădina „Opler“ în Bucurescĭ aniversarea Societății cooperatorilorŭ românĭ și s'a făcutŭ distribuirea premiilorŭ date acelora, carĭ s'au distinsŭ prin obiectele ce le-au espusŭ anulŭ trecutŭ la Craiova.

Mai înainte de a procede la distribuirea premiilorŭ, activulŭ și zelosulŭ președinte alŭ Societății, d-lŭ D. Butculescu, făcêndŭ o dare de sémă despre esposițiunea din Craiova, a constatat cu bucuriă, că s'au realisatŭ însemnate progrese în diversele direcțiunĭ ale activității industriale. Din constatările dlui Butculescu, reproducemŭ după „Românulŭ“ următórele:

„Nu este tocmai de multŭ când în

ţéra românéscă se aducea spirtŭ din strĕinătate. Acum România exportéză în marĭ cantităţĭ la Triest şi chiar în Spania, constatându-se că spirtuósele românescĭ întrecŭ pe cele rusescĭ.

S'au înfiinţatŭ mai multe fabricĭ de licorurĭ, care se potŭ compara orĭ când cu cele strĕine.

Marĭ suntŭ progresele carĭ s'au făcutŭ în ce privesce vinicultura. Golu-Drăncei, Uricanĭ, Cotnarĭ, Drăgăşanĭ, Dealu-Mare etc. — totŭ locurĭ renumite pentru vinurile lorŭ. Buchetulŭ acestora a făcutŭ sĕ se instaleze în ţéră fabricĭ de cognacurĭ cu resultate escelente.

Şi fabricarea vinurilorŭ spumóse a luatŭ óre-care espansiune.

Morile de făină, care consumă o fórte însemnată cantitate din grânele nóstre, au luatŭ unŭ avêntŭ fórte putemicŭ, astfelŭ că acum făina nu numai că póte ţiné pieptŭ concurenţei strĕine, dér se esportéză chiar până în ţĕrile cele mai depărtate.

Esistă mai multe fabricĭ pentru paste. Conservele de legume se desfacŭ în mare cantitate. Câtŭ pentru cofetăriă, acésta póte concura cu orĭ ce marfă strĕină.

Avemŭ fabrică de ipsos, care mai înainte se importa. Pentru ceramică, pentru cărămidăriă în modŭ sistematicŭ pentru teracote avemŭ acum fabricele nóstre.

Pentru terăriă avemŭ două marĭ fabricĭ.

Suntŭ marĭ progresele carĭ s'au realisatŭ şi în privinţa îmbrăcămintei, a fabricei de pălării şi a împletiturilorŭ.

După d. Butculescu a vorbitŭ d. *Ionescu*, vice-preşedintele societăţii cooperatorilorŭ. Acesta ḑice, că după C.A. Rosetti, sub care erau unite tóte breslele a venitŭ d. D. Butculescu, care a lucrat din rĕsputerĭ pentru prosperarea industriei la Românĭ. Oratorulŭ susţine, că Românii suntŭ acum pregătiţĭ sĕ ia parte la esposiţiunea din Parisŭ şi declară, în faţa unorŭ uneltirĭ, că societarii nu facŭ politică, ei dorescŭ numai sĕ'şĭ îmbunĕtăţéscă sórtea.

După acésta se ofere o frumósă corónă d-lui Butculescu şi apoi urméză distribuirea premiilorŭ.

In fine preşedintele stărue pe lângă toţĭ sĕ ia parte la esposiţiunea din Parisŭ.

Séra s'a datŭ unŭ banchetŭ, la care au luatŭ parte vr'o 150 de persóne.

Conventiunea de comerţŭ dintre România şi Austro-Ungaria.

Camera de comerţŭ din Pitescĭ a supusŭ Ministrului românŭ de comerţŭ următórele condiţiunĭ în carĭ crede oportunŭ a se încheia convenţiunea comercială cu Austro-Ungaria:

1) Guvernulŭ sĕ caute a garanta libera întrare a cerealelorŭ în Austro-Ungaria.

2) Pastele făinóse, ce se fabrică şi în România, sĕ fiă supuse şi la taxa vamală.

3) Vinurile austro-ungare sĕ fiă libere a întra în România, însĕ sĕ fiă supuse la o vamă câtŭ se póte de mare, de óre-ce România are vinurĭ în cantitate abundântă şi de calitate destulŭ de bună.

4) Importaţiunea pieilorŭ de marochinŭ, ghems, blac, căptuşelĭ şi curele sĕ fiă supusă la taxe vamale, din causă că fabricarea acestorŭ piei a luatŭ în România unŭ nou avêntŭ.

5) Sĕ fiă liberă întrarea în ţéră a pieilorŭ brute, care fiindŭ mai bune ca ale României, se va puté concura şi în calitate cu produsele austro-ungare.

6) Fabricarea încălţămintelorŭ fiindŭ una dintre industriele cele mai respândite în România, de óre-ce aprópe în fiăcare satŭ se găsesce câte unŭ atare lucrătorŭ, ar fi bine ca sĕ se menţie taxele din tarifulŭ autonomŭ.

7) Importaţiunea hainelorŭ sĕ fiă supusă la taxe vamale, pentru aceleaşĭ motive ca şi ghetăria.

8) Sĕ se menţie tarifulŭ autonomŭ asupra stofelorŭ în generalŭ.

9) Sĕ se mărescă vama la următórele obiecte de cânepă: frânghii, funii, opritorĭ, căpestre şi chingĭ, care se fabrică pe o scară întinsă în România; ér materialulŭ brutŭ sĕ fiă protegiatŭ.

10) Sĕ se reducă taxa la pălăriile nemontate.

11) Tiparele de hârtiă de zugrăvitŭ sĕ fiă supuse la o taxă vamală câtŭ sĕ póte de mare, de óre-ce chiar în Pitescĭ este o fabrică care póte alimenta întréga ţéră.

12) La hârtiă sĕ se menţie vama din tarifulŭ autonomŭ.

13) Sĕ se uşureze vama la creióne, peniţe şi plăcĭ de piatră.

14) Vitele ce se transportă în Austro-Ungaria sĕ fiă supuse la carantină o durată mai scurtă şi sĕ fiă respectatŭ certificatulŭ veterinarului românŭ.

15) Sĕ se mărescă vama la lemnăriă fiă brută, fiă confecţionată, sub diferite forme de: mobile, trăsurĭ, landourĭ, căruţe, etc.

16) Céra, constatată curată prin biuroulŭ chimicŭ, sĕ fiă supusă la o vamă câtŭ se póte de mică, ér ceresina sĕ fiă supusă la o taxă câtŭ se va puté mai mare.

17) Bonbonăria sĕ fiă supusă la taxe câtŭ se póte de marĭ de óre-ce în România, acéstă fabricaţiune a făcutŭ progrese imense.

SCIRILE ḐILEI.

Esamenele şcólei civile de fete a Associaţiunei transilvane din Sibiiu au datŭ *resultate fórte îmbucurătóre*. D-lŭ *I. Popescu*, ca delegatŭ alŭ comitetului Associaţiunei, constată în cuvêntarea sa ţinută la încheierea anului şcolarŭ alŭ numitei şcóle, că resultatulŭ acestorŭ esamene ar fi pututŭ face onóre orĭ şi cărorŭ şcóle de aceeaşĭ categoriă din patria nóstră şi că décă şcóla acéstă va progresa totŭ ca până acum, nu peste multŭ ea va deveni o şcólă în adevĕrŭ de modelŭ. Dealtmintrea publiculŭ românŭ a începutŭ deja a se convinge despre soliditatea şi buna îngrijire a acestei şcolĭ; dovédă împrejurarea, că în anulŭ acesta s'au aflatŭ în internatulŭ şcólei de 2 orĭ mai multe fetiţe ca în anulŭ trecutŭ; s'au aflatŭ adecă cu totulŭ 66, venite aprópe din tóte părţile locuite de Românĭ, câteva chiar şi din *Bucovina* şi *România*. In mĕsura în care va cresce numĕrulŭ elevelorŭ, se vorŭ reduce şi taxele susţinerii şi astfeliu va deveni acestŭ institutŭ accesibilŭ şi pentru elevele, ai cărorŭ părinţĭ nu suntŭ în stare a suporta spesele de astăḑĭ.

***

Despre *noua lege pentru armată*, ce se va aşterne la tómnă parlamentelorŭ în Viena şi Pesta, „N. fr. Presse" primesce următórele informaţiunĭ: Cea mai importantă inovaţiune va fi, că disposiţiunea asupra maximului contingentului de rĕsboiu va fi delăturată şi în viitorŭ se va calcula contingentulŭ de rĕsboiu cu unŭ anumitŭ procentŭ alŭ poporaţiunei. Se vorbesce, că $3^{1}/_{2}$—$4^{0}/_{0}$ alŭ întregei poporaţiunĭ a monarhiei vorŭ fi chiemate sub arme la casŭ de rĕsboiu. Astfeliu se va îmulţi contingentulŭ şi cu elŭ se vorŭ îmulţi şi cadrele. Numĕrulŭ anualŭ alŭ recruţilorŭ va fi prin urmare urcatŭ şi în privinţa reserviştilorŭ de întregire va face o însĕmnată inovaţiune; ei vorŭ fi chiămaţĭ la arme pe timpŭ de 3 sĕptĕmânĭ în fiă-care anŭ şi pregătiţĭ astfelŭ spre a puté âmplé golurile în armată.

***

Din Parisŭ se telegrafiază: „Figaro," într'unŭ articolŭ, care trece în revistă pe marile regine contimporane, consacră reginei Elisabeta liniile următóre: „Este o femeă, care în România subjugă acéstă naţiune nouă şi generósă, făcêndŭ din Curtea sa unŭ focarŭ atrăgĕtorŭ alŭ literilorŭ şi alŭ artelorŭ, şi practicândŭ cu o graţiă suverană acéstă maximă adêncă din una din operile sale: „prinţulŭ nu trebue sĕ utiliseze decâtŭ două organe: ochii şi urechile; gura are unica misiune de a suride"

***

Guvernulŭ *României* şi guvernulŭ *Republicei Francese*, în scopŭ de a înlesni relaţiunile comerciale între cele două ţĕrĭ, au hotărîtŭ de a prelungi până la data de 19 (31) Decembre 1888 *învoirea comercială provisorie* actualmente în vigóre, care garantéză celorŭ două părţĭ reciprocitatea beneficiului taxelorŭ celorŭ mai reduse, carĭ suntŭ séu vorŭ fi înscrise în tarifele lorŭ convenţionale.

***

Unele ḑiare din Bucurescĭ inregistréză aprópe ca sigură scirea, că d-lŭ *Th. Văcărescu* va fi numitŭ ministru plenipotenţiarŭ alŭ României la Viena. D-lŭ *Olănescu*, actualulŭ însărcinatŭ de afacerĭ alŭ României la Viena, a sositŭ la Bucurescĭ, unde va rĕmâné definitivŭ ca secretarŭ generalŭ alŭ ministeriului de esterne.

***

Cetimŭ în „Românulŭ:" „Mai mulţĭ confraţĭ înregistréză sgomotulŭ, că marele duce Alexe din Rusia va face în luna viitóre o visită suveranilorŭ noştri la Sinaia."

Comassarea în Reteagŭ.

Reteagŭ, 9 Iuliu st. n. 1888.

In decursulŭ sĕptĕmânei ultime a lunei lui Iuniu, cu deosebire în ḑilele de Mercurĭ, Joi, Vinerĭ şi Sâmbătă, mare parte din poporulŭ Reteagului forma totŭ grupurĭ-grupurĭ pe strade, cu deosebire prin piaţă în apropierea birtului celui mare. De pe feţele lorŭ, din gesturile ce le făceau, putea orĭ cine judeca că unŭ lucru mare ţine pe poporŭ adunatŭ, acum în timpulŭ lucrului, acum când nicĭ o mână nu-i iertatŭ sĕ stea în nelucrare; din vorbele lorŭ orĭ cine putea pricepe, că justificată este şederea lorŭ, deşi — chiarŭ în Reteagŭ — şi băieţii şi fetele, carĭ n'ar puté purta sapa, câştigă pe ḑi câte 40—50 cr. la gara călii ferate, unde alegŭ scórţa şi o facŭ legăturĭ, şi deşi cucuruzele suntŭ de săpatŭ a doua óră, fênaţele şi măzărichele cerŭ cósă.

Către órele 9 dimineţa iesŭ de acasă şi întrebŭ pe unŭ grupŭ de ómenĭ, de ce stau în nelucrare? „Aşteptămŭ comisia" 'mĭ rĕspunde unŭ neamŭ de alŭ meu, „bine că ai venitŭ acasă sĕ veḑĭ şi d-ta ce vorŭ domnii cu noi, cum vor sĕ ne fericéscă." Atuncĭ îmĭ aduseiu aminte, că pe ḑiua de 27 Iuniu îmĭ spusese ai mei că se va întruni comisiunea pentru *comassarea hotarului*. Aşa şi fŭ, că la comassarea hotarului opidului Reteagŭ se lucră de vre-o câţĭ-va anĭ, pe hârtiă e şi făcută, dér în realitate nu se póte face încă, căcĭ grofii şi posesorii cei marĭ nu se potŭ uni cu poporulŭ, adecă cu sortaşii (foştii iobagĭ) şi cu nemeşii cei micĭ. Grofii şi posesorii cei marĭ vorŭ cuprinde totŭ hotarulŭ, sĕ pótă, ér sortaşii şĭ-ar apĕra bietele moşióre pentru carĭ au suferitŭ jugulŭ celŭ greu alŭ iobăgiei, pentru carĭ îşĭ dau de bună voiă feciorii la óste şi pentru carĭ plătescŭ dările cele grele, directe şi indirecte, încâtŭ adesea tragŭ bucătura din gura copiilorŭ, numai sĕ le pótă plăti, căcĭ décă nu — vinŭ dróiele de esecutorĭ şi-i ducŭ totŭ: şi mălaiu şi slănină, şi vacă şi purcelŭ, şi sumanŭ şi piep-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Doine poporale

din Ardealŭ (Solnocŭ-Dobêca), culese de *Mariţi Lucreţia Puşcariu.*

Ardere-ai lume cu focŭ,
La cornurĭ şi la mijlocŭ
Décă 'n tine n'am norocŭ.
Ardere-ai lume cu pară,
La cornurĭ şi 'n mijlocŭ éră
Décă 'n tine n'amŭ tigneală.

*

Frunḑuliţă, frunḑă verde
Omŭ de omŭ trage nădejde
Numa eu şi cu badea
Nu-ne tragemŭ nădejdea,
Că nădejdea dela mine
E ca sîrma de subţire
Ér nădejdea bădiţii
E ca fumu tămâii.

*

Vecină gălbiniciósă
Ce eştĭ pe min' mâniósă?
Nicĭ păharu nu ţi-lŭ béu
Nicĭ drăguţulŭ nu ţi-lŭ iéu.
De ţi-l'am luatŭ vr'odată
Sĕ-mĕ uscŭ ca frunḑa 'n baltă,
Şi de ţi-l'oi mai lua,
Sĕ mĕ uscŭ ca iedera.

*

Mĕi bădiţă, ce-ai gânditŭ,
Că io-sŭ flóre de pe rîtŭ,
Ţie de batjocoritŭ?
Da io-sŭ flórea florilorŭ
Din grădina domnilorŭ,
Şi io-sŭ flóre de pe mare
Cine mĕ sĕrută móre.

*

Bade bădişorulŭ meu
Dare-ar bunulŭ Dumneḑeu
S'arḑă cămaşa pe tine
Cum arde inima 'n mine,
S'arḑă cămaşa-ţĭ pe trupŭ
C'al tĕu dorŭ nu potŭ sĕ-lŭ ducŭ.

*

Plânge inimuţa 'n mine
Ca 'ntr'o pruncă de trei ḑile.
Aşa plânge de cu jele
De-apa stă 'n locŭ şi nu mere,
Şi pământu se clătesce
Inima mi-se topesce,
Plânge, plânge, că-i străină
Ca ş'o prună 'ntr'o grădină,
Nicĭ aceea nu-i străină
Că se ţine 'n rădăcină.
Cântă-mĭ inima cu jele
Ca cucii pe crengurele!

*

Bate Dómne, rĕu se şéde
Codrului fără de frunză
Şi mie fără măicuţă,
Codrului fără de iarbă
Şi mie fără de tată,
Codrului fără de braḑĭ
Şi mie fără de fraţĭ,
Codrului fără de florĭ
Şi mie făr' de surorĭ,
Codrului făr' de isvorŭ
Şi mie fără de dorŭ,
Codrului fără deluţŭ
Şi mie făr' de drăguţŭ.

*

Pentru ochii unui omŭ
Facu'mĭ drumŭ pe sub goronŭ
Numa-odată 'mĭ voiu mai face
Şi-apoi i-oiu da bună pace,
Pentru ochĭ ca murele
Incungiurŭ pădurile,
Pentru ochĭ ca mura cóptă
Incungiurŭ pădurea tótă.

*

Pe dealu cu lilionŭ
Mere caru lui Iuonŭ,
Ionŭ mere supĕratŭ
La şcólă la învĕţatŭ.
Eşĭ Iuóne dela şcólă
Că toţĭ feciorii se 'nsóră,
Şi fetele se mărită
Tu rĕmâi rujă 'nvĕlită.

*

Mĕi bădiţă Minţiuanŭ
Dusu-ţĭ-am doru 'ntr'unŭ anŭ,
Acuşĭ or fi bade doi
De când şedemŭ amêndoi
Şi cine ne-o despărţitŭ,
Fiă-i mórtea de cuţitŭ,
Sĕ móră nespoveditŭ.
De ne-o despărţitŭ vr'o fată
Sĕ péră nemăritată
Ca mărgeaua ne'nşirată,
De ne-o despărţitŭ feciorŭ
Fiă-i mórtea de pistolŭ.

*

Bade păunaşŭ gătatŭ
Şi-aseră te-am aşteptatŭ,
Totŭ cu focŭ şi cu lumină
Şi cu dorŭ dela inimă;
Dac'am vĕḑutŭ că nu vii
Pus'am doru 'n căpĕtâiu
Cu dragostea mĕ 'nvĕlii
Şi bine mĕ odichnii.
Mĕi bădiţă Palaciene
De-aşŭ fi sciutŭ mai de vreme
N'aşŭ fi arsŭ atâtea lemne,
Le-aşŭ fi lăsatŭ în pădure
Unde putreḑescŭ destule.

*

Măgheranŭ cu crengă rară
Badea-i mâniosŭ de-asară
Las' se fiă, ce sĕ-i facŭ,
Viă 'n casă, décă-i placŭ.

*

Badea numa cisme are
Şi se ţine gazdă mare,
De-ar avé şi cisme moi
Nicĭ n'ar mai vorbi cu noi.

*

Spune-i bade maică-ta
Sĕ 'ngrădéscă uliţa,
Totŭ cu linŭ şi cu pelinŭ
Noi sĕ nu ne mai tĕlnimŭ
Făr' Lunea mergêndŭ la tĕrgŭ,
Eră Marţa tĕrguindŭ
Mercurea 'napoi viindŭ,
Joi séra la şeḑĕtóre,
Vinerea la murătóre*).
In tótă Sâmbăta-odată
Dumineca ḑiua tótă.

*) Fântână cu apă sărată.

tarŭ, și chiarŭ straiele de sub copilașii séi.

Aci dér e luptă mare între grofĭ și poporŭ; grofii atacă, — poporulŭ se apĕră. Pentru apĕrarea lui, poporulŭ șĭ-a luatŭ unŭ advocatŭ, din cei mai harnicĭ ce-i are în apropiere, pe d-nulŭ Augustinŭ Munteanŭ. D-sa apĕră interesele poporului din Reteagŭ din diua când s'au făcutŭ primii pașĭ pentru comassare. Resultatulŭ l'omŭ vedé.

In diua de 27 Iuniu déră, sosi comisiunea și adecă, cu trăsurĭ din Deșŭ sosiră: Judele Hossu, apĕrătoriulŭ poporului Munteanŭ, apĕrătoriulŭ posesorului Diamantstein Abraham, Dr. Farkas, concepistŭ în cancelaria advocatului Manŭ din Deeșŭ, ér cu trenulŭ sosiră trei inginerĭ străinĭ și inginerulŭ care lucră comassarea în Reteagŭ. Intre aceștĭ trei era și d-lŭ Onoriu Tilia, inginerŭ de comassare din Smigŭ, lângă Mediașŭ. Aceștĭ trei inginerĭ streinĭ erau adușĭ ca arbitriu, sĕ facă adecă pace, sĕ mijlocéscă înțelegere între marii posesorĭ și poporŭ. Mai erau de față și grofii interesațĭ și alțĭ posesorĭ marĭ interesațĭ în causă.

După 11 óre, judele Hossu spune, că lucrarea se póte începe. Dreptŭ aceea inginerii luară locŭ la mésa din mijlocul ospetăriei, totŭ acolo luà locŭ judele Hossu și notarulŭ lui, Lazarŭ. Apoi judele dete notarului sĕu actele privitóre la comassarea hotarului Reteagŭ sĕ le cetéscă în audulŭ publicului și cu deosebire pentru luminarea inginerilorŭ streinĭ. Firesce că mapa hotarului încă nu lipsi de pe mésă; ceea ce notarulŭ judecătoriei cetia din acte, inginerii căutau și-șĭ esplicau lucrulŭ de pe mapă; făceau adecă întocmai ca elevii la învĕțarea geografiei.

Luaiu parte și eu ca ascultătorŭ la astă afacere, și încă ca ascultătorŭ interesatŭ, căci moșióra părintéscă, care a ținutŭ de pâne pe tata și pe moșulŭ, pentru care ei au sângeratŭ pe brezdele boierescĭ, pentru care mama și buna au asudatŭ sub alunulŭ boierului, pentru care plătit'au dare în banĭ și sânge, pentru care însu-mĭ portŭ greutățile de tótă natura, care m'a nutritŭ până la absolvirea studiilorŭ, și la care sperezŭ a mĕ întórce după ce nu voiu mai putea purta sarcina de învĕțătorŭ la pruncii némului meu, moșióra mea părintéscă încă este pe acest holar, în care comună-'mĭ este și bordeiulŭ părintescŭ. Mi se face însĕ perulŭ măciucă în vĕrfulŭ capului când vĕdŭ pretensiunile pe lângă carĭ insistă domnii cei marĭ, grofii și marii posesorĭ. *Ei nu pretindŭ nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ, decâtu* **totŭ hotarulŭ care este în apropierea imediată a comunei opidane Reteagŭ.**

Ca sĕ pricépă bunulŭ cetitorŭ mai bine pretențiunea domnilorŭ, îmĭ permitŭ următórele esplicărĭ:

(Va urma.)

Din comitate.

Raportele comitetelorŭ administrative pe luna lui Iunie.

Comitatulŭ Clușului. Restanțele de dare cu finea semestrului primŭ au fostŭ 599,578 fl. 17 cr., s'au incassatŭ din acestia 158,076 fl. 2 cr.; au rĕmasŭ restanță: dare directă 441,502 fl. 15 cr.; dare militară 42,998 fl. 56 cr. — Ministrulŭ de finanțe a datŭ ordinŭ sĕ se sisteze esecuțiunile pe timpulŭ secerișului. Esecuțiunile de dare se vorŭ reîncepe în sensulŭ acestui ordinŭ numai după secerarea sĕmĕnăturilorŭ de tómnă.

Ce ușurare este acésta, décă li-se vorŭ lua bietilorŭ ómenĭ bucatele îndată ce le vorŭ aduce de pe câmpŭ?

Inspectorulŭ reg. de șcóle Kőzma Ferencz a făcutŭ amĕnunțite raporte despre starea învĕțămêntului din acestŭ comitatŭ. A lăudatŭ mai cu sémă șcólele din: Borșa, Gârbăleu, Iucedŭ, Miera, Gilău, Hida, Chidea, Sâncraiulŭ micŭ, Mociu, Suatŭ. Incă și mai satisfăcutŭ a rĕmasŭ inspectorulŭ cu școlele din: Huedinŭ, Ciucia, Oșorheiu, Cojocna, Badocŭ ș. a.

Inspectorulŭ se plânge contra școlei comunale din Vălcăulŭ ungurescŭ. Din 130 copii obligațĭ la școlă abia au fostŭ înscrișĭ 76, la esamenŭ s'au presentatŭ însĕ numai 48. Absențiile școlare facŭ $5280^1/_2$ dile.

Starea sanitară a locuitorilorŭ în genere disŭ a fostŭ mulțămitóre în luna acésta. Trachoma însĕ, care până aci domnia numai în cerculŭ Huedinului, a luatŭ acum dimensiunĭ și în cerculŭ Almașului, unde în comunele Petridulŭ mare și Petridulŭ micŭ s'au găsitŭ cu totulŭ 69 de inșĭ suferindŭ de acéstă soiu de bólă de ochĭ, dintre carĭ mai mulțĭ inșĭ suntŭ în periculŭ de a rĕmâné orbĭ. S'au luatŭ disposițiunĭ pentru trimiterea unui medicŭ pentru bóle epidemice la fața loculuĭ.

Intêmplărĭ diferite.

Grindină și rupturĭ de norĭ. Dlŭ Iorgoviciu, învĕțătorŭ în *Varadia,* ne comunică următórele: „In 8 Iuliu st. n. la órele $3^1/_3$ p. m. se ridicară dinspre nordŭ nisce norĭ grozavĭ, carĭ după câteva minute se vĕrsară în modŭ înspăimêntătorŭ, asupra comunei nóstre, aducêndŭ cu sine ghiață de mărimea ouĕlorŭ de găină, devastândŭ edificiile și nerĕmânêndŭ nicĭ baremĭ o singură casă scutită de acestŭ orcanŭ. Tóte fructele și sĕmĕnăturile suntŭ atâtŭ de sdrobite încâtŭ nu lasă absolutŭ nicĭ o speranță de recoltă. Animalele domestice, ba chiar și ómenii, carĭ erau pe la câmpŭ au fostŭ vătĕmațĭ și rănițĭ greu. Poporulŭ e în celŭ mai estremŭ gradŭ alŭ desperațiunii."

Asemenea se comunică din *Fizeșu-Sânpetru,* că în după améda dilei de 16 Iunie st. v. o grindină împreunată cu ruptură de norĭ a nimicitŭ în modŭ ireparabilŭ întrégă recolta din anulŭ acesta ce promitea unŭ secerișŭ fórte bogatŭ. Ierburile asemenea au fostŭ nomolite. Numai în cucuruzŭ a mai rĕmasŭ puțină, fórte puțină speranță.

Focŭ. In comuna Paleșŭ (Königsdorf) din comitatulŭ Târnavei-marĭ unŭ copilașŭ surdo-mutŭ, ca de vre-o 10 anĭ, se jucase cu chibritele. Din jucăria lui se iscà unŭ focŭ, care prefăcu în cenușă 27 șurĭ, 5 case, 3 grajdurĭ, 2 șóprone, hambare, haine etc. Paguba în totalŭ 3886 fl. dintre carĭ prețŭ de 903 fl. a fostŭ asiguratŭ.

A cădutŭ din înălțimea mărirei sale țiganulŭ Dima Simon din comuna Nyuitod, comitatulŭ Treiscaune. Noroculŭ îlŭ făcuse și pe elŭ sĕ ajungă juratŭ la satŭ. Cât-va timpŭ s'a purtatŭ bine, dér odată noroculŭ l'a părăsitŭ și nefericitulŭ Dima Simon a trebuitŭ sĕ se întórcă érășĭ la sórtea altorŭ muritorĭ. S'a întêmplatŭ adecă, că în diua de 6 Martie anulŭ 1888 după Christosŭ, l'a pusŭ pĕcatele pe bietulŭ juratŭ țigănescŭ sĕ arangieze o cină strălucită, la care lua parte elita întregei aristocrațimĭ țigănescĭ din apropiere și din depărtare. Vĕ putețĭ închipui, câtŭ de fericitŭ se simția bietulŭ Dima Simon, care din unŭ modestŭ făuritorŭ de cuie, ce locuia în unŭ cortŭ la capĕtulŭ satului, ajunsese sĕ presideze un banchet strălucit ca acesta și încă în calitate de jurat al satului. Fericirea acésta a duratŭ însĕ numai până când s'a adusŭ pe mésă friptura cea de porcŭ. Friptura nu se putea mânca fără oțetŭ și oțetŭ nu era nicăirĭ. Juratulŭ Dima, ca stăpânŭ alŭ casei, se duse repede după oțetŭ. Cu ocasiunea acésta, trecêndŭ pe lângă casa locuitorului Peter Mihaly, îșĭ vîrî puținŭ capulŭ pe ferestră, căcĭ și așa, afară era nópte și nu-lŭ vedea nimenea, ér de stăpânulŭ casei nu se temea, căcĭ acesta era în momentulŭ acesta óspele lui la cină. Juratulŭ țigănescŭ puse mâna pe unele cărnurĭ, ce le putù afla, și le duse de le ascunse la prietinulŭ sĕu Gaal Janos, apoi se întórse acasă între óspeții sĕi, carĭ îlŭ așteptau. In diua următóre s'a descoperitŭ furtulŭ. Primăria luândŭ cu sine pe „onestulŭ" juratŭ Dima, începŭ sĕ facă perchisiție domiciliară. Carnea furată s'a găsitŭ ascunsă în bucatele lui Gaal Janos. Pĕcatele juratului țigănescŭ s'au descoperitŭ și nemilósa sórte l'a aruncatŭ de pe tronulŭ mărieĭ sale de juratŭ drept în fundulŭ temniței pe doi anĭ, ér pe confratele sĕu Gaal pe 1 anŭ. S'au descoperitŭ încă și alte asemenĭ „necorectitățĭ" din viéța de funcționarŭ a lui Dima Simon.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Wiesbaden, 11 Iulie. Guvernulŭ sêrbescŭ a cerutŭ pe cale oficială dela autoritățile de aicĭ ca sĕ dea sprijinulŭ lorŭ trimișilorŭ sêrbescĭ pentru ca sĕ pótă aduce la Belgradŭ pe prințulŭ de corónă Alecsandru. Sprijinulŭ acesta nu l'au putută refusa autoritățile. Trimișii guvernului sêrbescŭ însĕ n'au făcutŭ întrebuințare de acéstă promisiune.

Berlinŭ, 11 Iulie. Călĕtoria împĕratului în Rusia a fostŭ amânată cu o di.

Raportulŭ anunțatŭ alŭ medicilorŭ asupra bólei rĕposatului împĕratŭ Fridericŭ arată, că medicii Gerhardt, Bergmann, Tobold au făcutŭ o diagnosă corectă, precând Mackenzie până în luna lui Noemvre a negatŭ, că Fridericŭ sufere de racŭ. Judecata asupra lui Mackenzie e nimicitóre.

Berlinŭ, 12 Iulie. — Doctorulŭ *Mackenzie* a declaratŭ prin telegrafŭ, că peste câteva dile va rĕspunde pe largŭ la raportulŭ medicilorŭ germanĭ. Deocamdată îlŭ légă consideratia ce-o are cătră împĕrătésa vĕduvă.

Wiesbaden, 12 Iulie.—Pricipesa *Murussi,* care a încercatŭ în Berlinŭ a dobêndi interventiunea curții în favórea Reginei, s'a reîntorsŭ fără a'șĭ fi ajunsŭ scopulŭ.

Belgradŭ, 12 Iulie. Episcopatulŭ sêrbescŭ *nu va lua parte* la festivitățile din Kiev.

DIVERSE.

Sclavagiulŭ. Cardinalulŭ Lavigerie, primatulŭ Africei, a ținutŭ o conferință în contra sclavagiului, de pe amvonulŭ bisericii Saint-Sulpice din Parisŭ. Conferința acésta a făcutŭ mare efectŭ în capitala Franciei. Predicatorulŭ a declaratŭ, că de câțĭ-va anĭ, centrulŭ Africii a devenitŭ érășĭ têrgŭ pentru negustorii de carne omenéscă, care despopuléză satele și ducŭ în robiă triburĭ întregĭ, bărbațĭ femei, copii. Misionarii au fostŭ adesea martorĭ la aceste acte de barbariă. Unŭ numĕrŭ de 400,000 Negri sunt smulșĭ pe fiă-care anŭ din satele lorŭ și dușĭ pe piețele de sclavĭ din Maroco și din Egiptŭ. In centrulŭ Africii groza domnesce în permanență. Câțĭ-va colonĭ curagioșĭ au organisatŭ aicĭ corpurĭ espediționare, ca sĕ protégă satele amenințate. Bunăvoința lorŭ este adesea neputinciósă, și negustorii de sclavĭ, înarmațĭ până în dințĭ, străbatŭ țéra triumfătorĭ, sĕmĕnândŭ jale și ruină după ei. Prelatulŭ catolicŭ face apelŭ la omenirea civilisată, ca sĕ se ridice și sĕ puie capĕtŭ oribilului comerțŭ.

Burete făcĕtorŭ de minunĭ. Intre Draule și Gleinicz unŭ păstorŭ afla unŭ burete crescutŭ într'unŭ arbore găunosŭ, care prin forma sa representă în modulŭ celŭ mai clarŭ imaginea Precuratei Vergurei Maria ținêndŭ în brațe pe Fiiulŭ sĕu. Poporulŭ din împrejurime vorbesce despre multe minunĭ sĕvêrșite de acestŭ burete miraculosŭ. Așa se dice între altele, că unŭ copilŭ leprosŭ, precum și unŭ omŭ schiopŭ, carĭ nu de multŭ se scălderă în apa unui izvorŭ din apropiare s'au vindecatŭ imediatŭ. Țĕranii manifestă o adevĕrată adorațiune fața cu acestŭ burete. Ei au încunjuratŭ cu gratii de fierŭ arborele în care este crescutŭ miraculosulŭ burete, diua și nóptea ardŭ focŭ în jurulŭ lui și împodobescŭ cu mulțimĭ de cununĭ acestŭ burete. Caracteristicŭ e, că nu fie-care omŭ vede în buretele numitŭ tipulŭ și asemĕnarea Maicei Domnului, ci numai acela, care s'a făcutŭ vrednicŭ de a-lŭ vedé. In poporŭ esistă o mișcare puternică pentru a zidi o capelă în acelŭ locŭ făcĕtorŭ de minunĭ.

Mĕsura și greutatea personalului de la poliția în New-York. Personalul de poliția din New-York dintre tóte capitalele mai marĭ este celmaibinesalarisat. Mai înainte statea fórte rĕu. Se putea corumpe și puteai face politică cu elŭ. Dela 1881 s'a organisatŭ din nou și s'a supusŭ sub comanda a patru comisarĭ aleșĭ de primarulŭ orașului. Pe lângă aceștia există unŭ inspectorŭ supremŭ cu léfă de 30,000 francĭ, 4 inspectorĭ cu câte 17.500 francĭ, ceilalțĭ ómenĭ de serviciu suntŭ împărțițĭ în trei clase cu lefĭ dela 5—6000 francĭ. Numĕrulŭ ómenilorŭ dela poliția se urcă la 3216, pentru carĭ orașulŭ plătesce în totalŭ 22 milióne de francĭ. Dela funcționarii acestui corpŭ polițienescŭ, astădĭ fórte dexterŭ, nu se poftesce o cultură particulară li-se cere numai scrisóre cetéță, cu deosebire însĕ se pretinde dela ei sĕ fiă ómenĭ cinstițĭ și trupesce voinicĭ. Cine vré sĕ între în șirulŭ lorŭ trebue sĕ-'șĭ aducă atestatele dela metru și dela kilogramŭ. Condițiunea este: mărime de 1 metru 72 cm. celŭ puținŭ 87 cm. lățime la pieptŭ și o greutate de $62^1/_2$ kilo.

ULTIME SCIRĬ.

Darmstadt, 9 Iulie. Principele Alexandru de Battenberg a fostŭ Duminecă în mare periculŭ de viéță. Mergêndŭ cu trăsura peste unŭ délŭ spre Heiligenberg, calulŭ se sperià și trăsura cu calulŭ cu totŭ se rostogoli peste o ripă de vre-o 200 metrĭ de adêncă. Principele avù presența de spiritŭ, ca în cădere sĕ se prindă de-o tufă, ér trăsura și calulŭ trecură peste elŭ. Servitorulŭ sărise mai înainte din trăsură. Vătĕmările ce și-lea atrasŭ principele se asigură că nu suntŭ grave.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 12 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	[illegible]
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	[illegible]
Renta de hârtiă 5%	[illegible]
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	[illegible]
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	[illegible]
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	[illegible]
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.25
Bonurĭ rurale ungare	[illegible]
Bonurĭ cu clasa de sortare	[illegible]
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungarescŭ	100.75
Renta de hârtiă austriacă	[illegible]
Renta de argintŭ austriacă	[illegible]
Renta de aurŭ austriacă	[illegible]
Losurĭ din 1860	[illegible]
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	[illegible]
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	[illegible]
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	[illegible]
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	[illegible]
Mărcĭ 100 împ. germane	61.20
Londra 10 Livres sterlinge	124.95
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	[illegible]
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Picăturile de stomachŭ Mariazeller,
care lucră escelentŭ în contra tuturorŭ bólelorŭ de stomachŭ.

Neîntrecute pentru lipsa de apetitŭ, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosŭ greu, umflare (vênturĭ), răgăélă acră, colică, catarŭ de stomachŭ, acrélă, formarea de pétră și nasipŭ, producerea escesivă de flegmă, gălbinare, greață și vomare, durere de capŭ (décă provine dela stomachŭ), cârcei la stomachŭ, constipațiune séu încuiare, încărcarea stomachului cu mâncărĭ și bĕuturĭ, limbricĭ, suferințe de splină, ficatŭ și de haemorhoide. — Prețulŭ unei sticle **dimpreună cu prescrierea de intrebuințare 35 cr., sticla îndoită de mare 60 cr.**

Espedițiа centrală prin farmacistulŭ
Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachŭ Mariazeller nu suntŭ unŭ remediu secretŭ. Părțile conținĕtóre suntŭ arătate în **prescrierea de întrebuințare,** ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai în tóte farmaciile.

Avertismentŭ! Picăturile de stomachŭ Mariazeller se falsifică și se imitéză de multe orĭ.—**Ca semnŭ, că suntŭ veritabile,** servesce învĕlitórea roșiă provĕdută **cu marca de protecțiune de mai susŭ,** și afară de acésta pe fiecare **prescriere de întrebuințare,** ce se află la fiecare sticlă, trebue sĕ fie arătatŭ, că acésta s'a tipăritŭ în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: **Brașovŭ,** farmacia *Franz Kellemen,* farmacia la „Biserica Albă"; farm. *I. Goos;* farm. *Iul. Hornung;* farmacia *F. Iekelius' W-we;* farm. *K. L. Schuster.* farmacia *Heinrich G. Obert.*
Băile Tușnadŭ: farmacia *Alex. Dobay.* **Cohalmŭ:** farm. *Ed. Melas,* farmacia *E. Wolff,* **Feldióră:** (Marienburg), farm. *Wil. Schneider.* **Făgărașŭ:** farm. *v. Bildner,* farm. *Hermann* **Sz. Szt. György:** farm. *Val. Beteg,* farm. *Barabás Fer.* 13,52—23

Câștigŭ lateralŭ de 10 fl. pe ḑi

fără capitalŭ și fără risicŭ prin vênḑarea de losurĭ plătibile în rate în sensulŭ articulului de lege XXXI din 1883.

Oferte primesce
Societatea de schimbŭ din Budapesta
Adler & Comp., Budapest.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

ad. Nr. 76—1888 96,3—1

CONCURSŬ.

Devenindŭ vacantŭ postulŭ de învĕțătóre la școla elementară a Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu, pentru ocuparea aceluia se escrie prin acésta concursŭ.

Doritórele de a ocupa acestŭ postŭ, care e împreunatŭ cu unŭ salariu anualŭ de 500 fl. v. a. și 100 fl. banĭ de cuartirŭ, vorŭ avé sĕ presinte următórele documente:

a) atestatŭ de botezŭ;
b) atestatŭ de cualificațiune pentru scólele elementare;
c) testimonii despre cunóscerea perfectă a limbei române, ca limbă de propunere, și despre cunóscerea limbei maghiare; care vorŭ documenta, că sciu perfectŭ și limba germână, eventualŭ și francesă, vorŭ avé preferință.

Petițiunile provĕḑute cu documentele numite mai susŭ suntŭ a se presenta subsemnatului Comitetŭ până la *8 Augustŭ st. n. 1888.*

Din ședința comitetului *Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu,* ținută la 5 Iuliu st. n. 1888.

Maria Cosma, președintă. Dr. Russu, secretarŭ.

Nru 592—1888. 95,3—1

CONCURSŬ.

La scólele reuniunei foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ I românŭ suntŭ de conferitŭ pe calea concursului:

1. *Postulŭ de învĕțătorŭ diriginte la scóla din Cugieru,* comitatulŭ Huniedórei, cu salariu anualŭ de 350 fl., apoi cuartirŭ în edificiulŭ celŭ nou alŭ scólei și lemne de focŭ.

2. *Postulŭ de învĕțătorŭ secundarŭ,* eventualŭ învĕțătóre *la scóla din Vistea inferióră,* comitatulŭ Făgărașului, cu salariu anualŭ de 240 fl. v. a. precum și cuartirŭ și lemne de focŭ.

3. *Postulŭ de învĕțătorŭ secundarŭ la scóla din Lisa,* comitatulŭ Făgărașului, cu salariu anualŭ de 180 fl. apoi cuartirŭ și lemne de focŭ.

Reflectanții la aceste posturĭ au sĕ-șĭ subșternă suplicele instruite cu diploma de cualificațiune din studiele pedagogice și din limba maghiară, eventualŭ și alte documente celŭ multŭ până în *15 Augustŭ st. n. a. c. la*

Comitetulŭ administrativŭ alŭ fondului și scólelorŭ foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ I românŭ în Sibiiu.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŬ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕḑută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce și efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandațiunĭ, cerculare ș. a.**

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.